

handler studenterliv i København i 1930'erne. Her er både politisk engagement, studieteknik, studenterøkonomi, kærlighed, arbejde i valutacentralen og afsluttende eksamen. Samlet er det et fortræffeligt tidsbillede.

Både i studenterafsnittet og i det følgende om tiden som tjenestemand i Varedirektoratet – her står krigen mere i centrum end direktoratet – forekommer der mange navne. På dette punkt svigter mærkelig nok Krag ellers legendariske pædagogiske talent. En del læsere vil nok kende alle navne; men det er givet, at der vil være tusinder, som ikke aner, hvem »den store fisk« Erik Ib Schmidt er, eller hvem Frederik Dalggaard eller Coln er. Ligesom det kræver konsultation af håndbøger for at blive sikker på, om den stud. polit. Jørgen Jensen, som Krag delte lejlighed med i 1939, virkelig er den senere konservative politiker, man sidder og tænker på. Forklaringer, om ikke andet så i registeret, ville have været nyttige.

I det hele er »Ung mand fra tredive« et godt bidrag til tidshistorien og væsentlig for forståelsen af Krag's personlighed. *Vagn Dybdahl*

Jørgen H. Barfod: Helvede har mange navne. En beretning om koncentrationslejre og fængsler, hvor der sad danskere 1940–1945. (Forlaget Zac, 1969). 463 s.

Bogen rummer et væld af detaljer om danske deporterede og deres umenneskelige vilkår i Hitler-statens KZ-lejre og fængsler. Det er lykkedes forfatteren at skabe et overblik, hvor der før kun fandtes spredte skildringer. Desværre er dette overblik ikke fulgt op af nogen analyse eller talmæssige opgørelser, og det må be-

klages, at den afsluttende navneliste er unødvendigt ufuldstændig (omkomne politifolk mangler) og uegnet til opslag efter enkelte personer, ligesom det er uforståeligt, at de deporterede – bogens hovedpersoner – er udeladt af navnerregisteret. *Henning Poulsen*

*Rüdiger Eckert: Die politische Struktur der dänischen Widerstandsbe-
wegung im zweiten Weltkrieg. Eine
Untersuchung über die Bedeutung
der illegalen Presse und einiger re-
präsentativer Vertreter der Wider-
standsgruppen. (Dissertationsdruck
Lüdke, Hamburg 1969). 345 s.*

Bogens gennemgående tema er en politisk bestemmelse af den righoldige og hidtil uudforskede flora, der til- sammen udgør den illegale presse under besættelsen. I 8 hovedafsnit be- handles Danmarks kommunistiske Parti, Folkeviljen, Dansk Samling, Hjemmefronten, Danske Tidende, Den danske Parole, Ringen og Frit Danmark, og vi får af hvert blad eller udgivergruppe en politisk karakteristik, der væsentligst er baseret på, hvilke efterkrigsmaal de stod for, og hvordan de placerede sig i eller uden for den traditionelle partipolitiske struktur i Danmark. Denne analyse er særdeles vel gennemført og munder ud i en højst tiltrængt nuancering af begrebet modstandsbevægelsens ideer. Alligevel er denne problemkreds ikke bogens mest interessante.

Under sit mangeårige arbejde med stoffet har forfatteren også inddraget et stort dokumentmateriale i undersøgelsen, og således rustet er han på udvalgte punkter gået et skridt videre og har søgt at analysere den politiske strategi og taktik, som vigtige modstandsgruppers skiftende pa- roler var udtryk for. Hans interesse